

BOLETÍN MUNICIPAL

nº 4 | año 2014

Más
Información

Concello de
Salceda
de Caselas

Saúda do Alcalde

Índice

- 3 Festas do Cristo 2014
- 4 Salcedenses Distinguidos
- 5 Máis Xente
- 6 Máis Verde
- 7 Máis Patrimonio
- 8 Máis Emprego e Formación
- 9 Máis Deporte
- 10 Máis Benestar
- 11 Máis Comercio
- 12 Máis Investimentos
- 13 Máis Aforro
- 14 Máis Galego
- 15 Salceda Activa

EDITA
Concello de Salceda de Caselas

COORDINACIÓN E FOTOGRAFÍA
Gabinete de prensa do Concello de
Salceda de Caselas

DESEÑO E MAQUETACIÓN
magenta axencia de publicidade

IMPRESIÓN
Bolfer Artes Gráficas

D.L. VG 659-2010

Marcos David Besada Pérez

Temos unha idea clara: cando un veciño ou unha veciña de Salceda ten un problema, todos e todas temos un problema; para este Goberno os problemas dos nosos veciños e veciñas son os nosos problemas.

O Goberno Municipal traballa dende hai 7 anos de maneira incansable para a xente. Nesta crise económica fálase moito dos Bancos, da Bolsa e das grandes operacións financeiras; e pouco da xente que está no paro, que ten medo a perder o seu posto de traballo, que non dorme pensando en como pagar a súa hipoteca. Esta é a xente que nos interesa, para a que estamos a facer política no Concello. E falan os feitos.

Os veciños e veciñas de Salceda sabedes ben que, no medio da maior crise económica e social da historia do noso país, os compaíñeiro e compaíñeiras e os e as traballadores/as municipais que me acompañan nas tarefas de levar a Salceda para adiante traballamos arreo día a día por mellorar os servizos básicos e axudar da mellor maneira posible ás familias que o están a pasar mal. En apenas sete anos acadamos moitos soños co apoio e esforzo dunha ampla maioria social grazas a que apostamos por tres principios claros: o traballo constante, a negociación honesta e responsable e o diálogo permanente cos nosos veciños e veciñas.

Este Boletín Municipal que tes nas túas mans é unha ferramenta indispensable para dar conta do noso traballo, xa que acreditamos que como xestores do ben común, debemos dar cumprida información aos veciños e veciñas de Salceda da nosa dedicación diaria a resolver os problemas de todos e todas.

Sabemos que queda moito camiño por percorrer... Mais agora convén mobilizar todos os nosos esforzos en aproveitar todos os recursos para seguir a construir, todos xuntos, a Salceda que soñamos... Porque Somos Salceda.

Facemos nosas as verbas de Castelao naquel debuxo do álbum "Nos", que presenta unha escultura megalítica, unha obra colosal dun pensador onde numerosos individuos traballan con paixón escalando a cima mentres o comentario reza: "Non lle poñades chatas á obra namentres non se remata; o que pense que vai mal que traballe n'ela, hai sitio para todos".

Con este desexo, aproveito a ocasión para transmitirvos o saúdo más agarimoso para todos e todas, sen esquecer á Salceda emigrante, que nestas datas está tamén no noso corazón.

Festas do Cristo 2014

Hermenegildo Veloso Pino

Naceu o 7 de setembro do 1921 no Castro. No ano 1946 funda o quinteto "Os Rapaces de Salceda" no que tocaba o clarinete. Co grupo percorre toda Galiza e norte de Portugal, mantendo a formación ata o 1970. Os seus principais "rivais" eran os "Teixugos" do Cerquido e os "Gorras Blancas" de Soutelo.

Tocaban en festas parroquiais e romaría, chegando a estar dez días consecutivos con actuacións. "Empezabamos pola mañá espertando á xente xunto co fogueteiro. Logo participábamos na Misa tocando dende a tribuna, onde non podía faltar o Himno Nacional. Despois acompañábamos a procesión e xa pola tarde faciamos a festa".

"Lembro actuacións no Entroido de San Adrián de Cobres, na Cañiza, na Guarda, en Tomiño,... e moitas en Portugal. Participamos moitas veces na Romaría de San Cibrán coa procesión da Picoña. Para ese día había unha música propia dedicada a San Cibrán. Alí xuntábanse moitos grupos de Moreira, Cristiñade, Guláns,... pero cada un xa tiña o seu sitio para tocar para os seus veciños".

"Os Rapaces éramos tamén os encargados de tocar no baile da parroquia de Uma no inverno, pois no verán era cando había as festas. Sacabamos unha boa axuda, pero tamén traballabamos moito".

Jose Díaz Fernández

Nace o 24 de abril de 1929 na Paxariña. Aprende a tocar el só, facendo a súa primeira frauta de cana el mesmo.

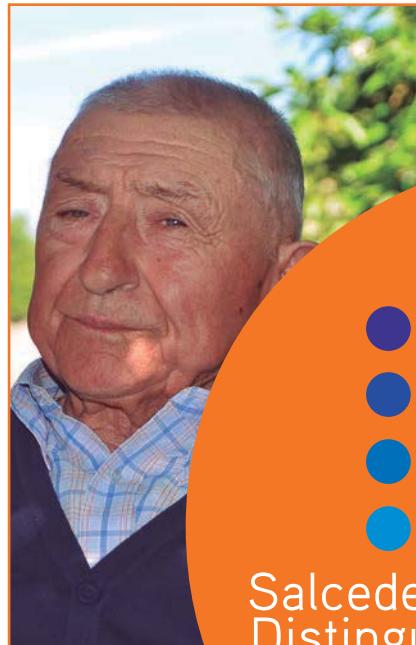
Con 16 anos entra no grupo "Os Zapateiros". Seu pai mércalle o bombo por 75 pesetas, que descontaba co que cobraba tocando. A súa primeira festa foi no 1946 en San Roque (Leirado). Tocou tamén varios anos na Romaría de San Cibrán a marcha dedicada ao santo.

No 1950 deixa o grupo para ir á "mili". Cando volve entra na Banda de Florencio (fillo do "Capador"), ata que se desfixo. Pasa entón a tocar cos "Terribles" do Porriño, no 1956, ata o 1962. Despois forma parte de "Pentagrama" durante tres anos, e cando este se disuelve entra en "Os Siris".

"Daquela calquera era gaiteiro. Con tal de que se axeitara un pouco púñano a ensaiar e xa podía ir actuar. Cando tiña que tocar era o meu momento de diversión".

"Nunha tarde ganabamos 3 ou 4 pesetas; que sempre era unha axudiña".

"Na Pascua tamén fun moitas veces a tocar coa Cruz, na Picoña pola mañá e en San Xurxo pola tarde. Tocabamos unha música específica á porta de cada casa mentres o cura e o sacerdote entraban coa cruz".

Salcedenses Distinguidos 2014

Jose Caballero Urceira

Naceu o 17 de novembro de 1926 en Parderrubias procedente da familia de músicos "dos Migueles". Aprende a tocar a percusión pola súa conta, fixándose nas orquestras, e tendo como referencia fundamental aos Teixugos do Cerquido. No 1948 forma "O Gaiteiro de Parderrubias" cos seus irmáns e cuñados. Estréanse nas Fiestas de San Liborio de Soutelo coa formación de dous clarinetes, unha gaita, bombo e platillos. O grupo desfixose no 1950 coa emigración.

Participa tamén en "Os Rapaces" xunto con Hermenegildo.

No 1964 emigra a Alemania, de onde regresa no 1976. Forma entón o grupo "Os do Condado" e colabora frecuentemente cos grupos de baile de Baldráns e de Arantei. No 1990 crea o grupo Pentagrama, que toca en centos de festas e romaría.

"A música sempre foi a miña vida. Aprendía todo de cabeza. Os meus compañeiros apuntaban, pero eu non; eu levaba todo na cabeza. Mientras non metía ó público no baile non paraba".

"Ás veces usabamos o tren para ir ás actuacións, pero normalmente alugábamos bicicletas. Eu enganchaba os pratos no bombo e colgábaos ás costas. Iamos sen luz nin freos".

"Tocabamos no baile na Vendanova, e ganábamos 11 pesetas por día. Gustábame, e ademais ganaba máis que na canteira, que era o meu traballo".

Luis Fernández Pereira

Este piragüista de alto nivel na modalidade de slálom, nace na parroquia de Entenza o 20 de xaneiro de 1997. Vive en Salceda de Caselas ata o 2011, cando ingresa no Centro de Tecnificación Deportiva en Pontevedra, no que permanece doua anos. Aproveita esta estancia para obter o Graduado en ESO, combinando os estudos coa práctica do deporte.

Dende setembro reside na Seu D'Urgell, Lleida, onde adestra a diario nun dos mellores sitios para a práctica deste deporte e que compaxina cos estudos de bacharelato.

Este grande deportista do club O Penedo, obtivo o seu primeiro gran resultado no 2010, no campionato de España de novas promesas, onde quedou terceiro.

Dentro do seu palmarés máis recente podemos atopar:

1º posto nas tres probas da Copa de España celebradas en Irún, Mondariz e Orthez. 1º posto nas dúas probas de selección do equipo Nacional Junior. 3º posto por equipos no Campionato do Mundo Junio en Australia. 8º posto individual no Campionato do Mundo Junior en Australia.

Estas son palabras de Luis que, con 17 anos, asume a responsabilidade de continuar cos seus estudos ao mesmo tempo que obtén brillantes resultados.

"Os meus inicios no mundo do deporte foron nas Escolas Deportivas Municipais de Salceda onde comecei como porteiro de fútbol".

"Este é un deporte no que se non consegues controlar a mente non chegarás lonxe"

Salceda é o Concello coa media de idade máis nova de toda a provincia de Pontevedra e o que ten a taxa de natalidade máis elevada de toda Galiza. Contamos polo tanto cunha grande cantidade de xuventude, que ademais destaca en moitos e moi diferentes ámbitos. Vanessa, Luis e Darío son tres exemplos dos resultados obtidos tras anos de esforzo e preparación. Dedicámosselles esta páxina a modo de pequena homenaxe para eles e para os nosos mozos e mozas en xeral, que nos seguen a dar alegrías cada día.

Vanessa Pérez Oliveira

Vanessa nace en Salceda fai 31 anos. Dende que era nena está metida no mundo dos rallys, aos cales asistía como espectadora afeccionada.

Dende o 2007 dedícase ao rally, afección que compaxina co traballo como profesora de autoescola. Na actualidade áinda máis, dende a creación do equipo Team Olimar, que comparte coa súa familia e amigos. Todo relacionado co mundo do motor. Este ano 2014 ademais de estar presente no Rally Rías Baixas do Campionato de España de Rallys, estarán presentes no campionato Sur do Condado (11 e 12 de xullo) e no Rally Eurocidade de Tui-Valença (8 e 9 de novembro). Disputarán algunha proba do Campionato de Montaña e do Norte de Portugal (sempre que o orzamento llo permita).

As palabras de Vanessa aportan un gran valor ao sentido da igualdade, xa que deixan ver que o protagonismo non se mide polo xénero, senón polo esforzo, tesón e bo facer en cada un dos seus proxectos.

"O meu maior hándicap para dedicarme a isto non é ser muller, senón a falta de axudas e o elevado orzamento que fai falta para poder competir".

"En vez de irme de vacacións meto o diñeiro nun "peto" para poder facer o que de verdade me gusta. O ano pasado montei o meu propio coche, un Renault Clío Sport no que pouco a pouco vou introducindo melloras".

Darío Hermida Cabaleiro

Nace en San Xurxo o 30 de decembro de 1981. No 2007 remata os estudos de Telecomunicacións e realiza un Máster en Electromagnetismo. En 2011 participa na posta en marcha do "Xatcobeo", o primeiro pequeno satélite lanzado por unha universidade española, a Universidade de Vigo en colaboración co Instituto Nacional de Técnica Aeroespacial. Participa tamén na creación do HUMSAT; satélite con finalidades humanitarias que se lança ao espazo no 2014.

Dende 2013 forma parte da Axencia Espacial Europea (ESA) con base en Holanda; alí traballa actualmente no EXOMARS, o próximo satélite que vai lanzar a ESA a Marte. Participa tamén na posta en marcha dos satélites Galileo, que substituirán ao GPS.

"Como calquera rapaz, eu miraba as películas do espazo e soñaba con estar na base de operacións. Parecíaíme imposible, pero se te esforzas pódese. É un traballo moi novidoso e teño a sorte de disfrutar moito. Traballas con xente que sabe moito e aprendes cousas moi diferentes." "Por aí fóra hai postos de traballo impresionantes e diferentes, que dan moitas satisfacción. Hai pouco tiven oportunidade de estar ante un Meteosat, e foi toda unha experiencia velo de primeira man".

"Co Xatcobeo demostramos que un grupo de alumnos que estábamos empezando, eramos quen de montar un satélite en pouco tempo e que funcionase e siga funcionando. É un experimento moi sinxelo, tendo en conta que non tiñamos nin idea e queríamos aprender".

"Merce moito a pena. A formación que nos dan aquí é dura, pero moi boa, e fóra valórannos moito. En Galiza non hai saídas neste campo, en España poucas tamén, é un campo moi concreto".

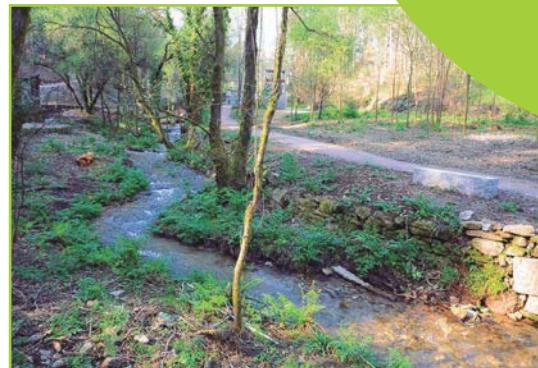
A senda do río Landres ten un percorrido de 839 metros

Más Verde

Senda do río Landres

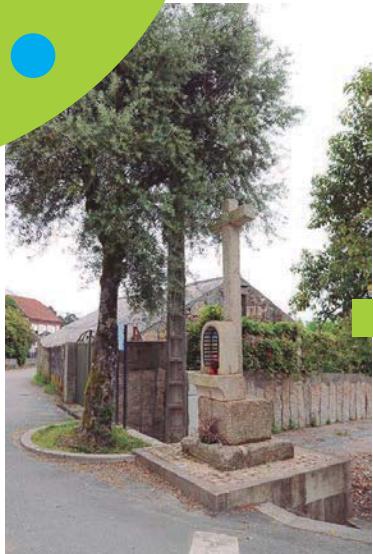
Na liña de recuperación dos ríos de Salceda vén de escribirse un novo capítulo, neste caso coa senda do río Landres; entre o Seixo (Parderrubias), ao lado do antigo Matadoiro Municipal, e As Laxes (Entenza), ao lado do CDL do Torrón, cun percorrido de 839 metros. O proxecto inclúe ademais a recuperación dun conxunto construtivo certamente excepcional: o Lavadoiro do Seixo e catro muíños coñecidos como Muíño do Seixo, Muíño do Medio, Muíño do Gurito e Muíño das Laxes.

O proxecto enmárcase dentro do programa de actuacións previsto polo Concello de Salceda de Caselas encamiñadas á recuperación, creación e posta en valor de espazos destinados a uso público para o recreo e espallamento da veciñanza do municipio, así como das e dos visitantes. Neste caso recuperouse unha zona en estado de abandono para usos recreativos, aproveitando o entorno na marxe do río Landres, que dará continuidade aos tramos de senda xa existentes no Río Caselas. O Concello de Salceda continúa así na constante recuperación dos seus ríos, así como do seu entorno, coa construcción duns paseos que son xa sinal de identidade do municipio.

Máis Patrimonio

Nos últimos anos lévanse a cabo tarefas de recuperación do patrimonio histórico do municipio. En moitos casos os elementos recuperados estaban en estado de abandono e noutros foran retirados dos seus lugares orixinais. Queda aquí unha pequena mostra dos traballos realizados.

CRUZ ALTA E PETO DA PORTELA (PARDERRUBIAS)

Actualmente loce un retablo policromado coa Virxe do Carme. Descoñécese o ano de construción, pero aparece citado no 1921 na revista "Vida Gallega" de Jaime Solá.

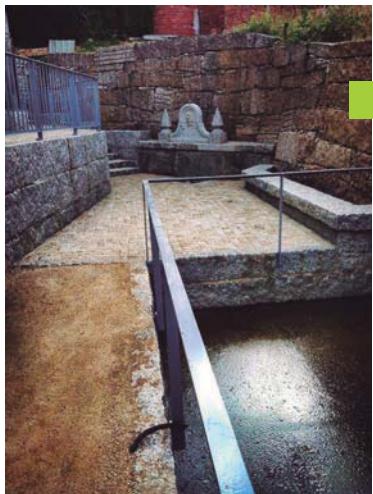
CRUCEIRO DE MACEIRA (PARDERRUBIAS)

Cruceiro do ano 1799, no que se pode ler a seguinte inscrición: "Esta obra se izo a devocion de Maria Alo(n)s(o),viuda de Jose Peres Ano 1799". No anverso amosa un Cristo. No reverso atopamos unha Virxe de pequeno tamaño, de pé coas mans en oración unidas sobre o peito e cuberta cun mantelo.

O CRUCEIRO (SANTA MARÍA)

Vello e sinxelo cruceiro que dá nome ao barrio do Cruceiro en Sta. María, situado nun cruce de camiños, nun largo onde estaba situada unha "estada" para o corte de madeira, que entronca a Paxariña con Gil e A Feira.

FONTE DAS CARBALLAS (ESFARRAPADA)

A primeira referencia escrita é do ano 1912, no cal se aprobou o seu arranxo e mantenemento por parte do Concello, cun orzamento de 150 pesetas. Desta fonte era a auga da fábrica de Gasosas Caselas. Permanecía en estado de abandono dende que se edificou no seu contorno.

CRUCEIRO DE FONTE DA PEDRA (SANTA MARÍA)

Cruz cadrada que ten polo anverso un Cristo ben labrado, baixo INRI. No reverso aparece a figura de María sentada, co fillo morto no colo. Mandouno construír Alonso de Miranda, veciño de San Ciprián das Viñas no 1721, tal como aparece recollido na inscrición.

CRUCEIRO DO MIÑOTO (SANTA MARÍA)

Cruz Alta do Miñoto, situada historicamente no cruce da Costa de Pegullal co vello Camiño Real que dende a Esfarrapada se dirixía á Igrexa de Sta.Maria de Salceda, hoxe estrada provincial. Situada a escasos metros da Senda do río Caselas, nas Pontes, e peggado ao muro do Pazo de Pegullal. Foi construído para a devoción de Bartolo Álvarez, segundo a inscrición na propia Cruz.

Lugar de culto; tanto relixioso, coas procesións e celebracións de "tardeadas" na honra dalgún santo; coma pagano, pois é o punto de encontro do centenario confrontamento que anualmente disputan no Martes de Entroido os barrios de Castro Barreiro e A Feira.

Más
Emprego e
Formación

David Sobral (Secretario de Fegape) e Silvia Rodríguez, nun momento da xornada "CDL O Torrón, un impulso a modernización e o progreso de Salceda"

As más altas representacións galegas no eido empresarial en Salceda

A presentación do Centro de Desenvolvemento Local realizouse cunha xornada de traballo "CDL O Torrón, un impulso a modernización e o progreso de Salceda". Toda unha tarde, na que o auditorio do centro non deixou de estar ateigado de xente, veciños e veciñas do concello e doutros límitrofes acudiron atraídos polos relatores. Entre eles David Sobral (Secretario de FEGAPE), Rubén Hermida (Presidente de AJE Galicia), consultoras de formación, varios emprendedores de éxito e outras figuras relevantes do mundo empresarial e laboral.

Marina Cabaleiro subliñou que este é o comezo, o centro é un ente vivo que cumpre co obxectivo principal de dar acollemento a todas as políticas de emprego e formación a través dos cursos do Plan Municipal de Formación, Aula Mentor ou Aula CeMIT, ademais do Viveiro Municipal de Empresas.

Remate do 1º semestre do Plan de Formación Municipal

Este Plan estivo formado por cursos de inglés para a busca de emprego, MS Office), informática básica, horticultura biosostible, T.B. de Cociña, manipulador de alimentos, manexo da carretilla elevadora, monitor de tempo libre e prevención de riscos laborais.

As estatísticas do CDL rompen todas as expectativas xa que no 2013 formáronse máis de 700 alumnos nos cursos de formación, ademais dos 50 desempregados do Plan de emprego, ao que se suman as consultas de emprendemento e consultas de orientación laboral.

Aula Mentor

A Aula Mentor é unha alternativa de formación para adultos, aberta, flexible e a través de internet. Cun catálogo de máis de 170 cursos, dispón de dous administradores, un no CDL e outro no Concello para orientar e matricular ós alumnos e alumnas. Esta aula comezou a súa andaina o 1 de xaneiro e xa acolleu os primeiros exames.

Tres emprendedores no CDL

O pasado 21 de marzo firmáronse os contratos cos emprendedores que ocupan as oficinas do Viveiro de Empresas situadas no Centro de Desenvolvemento Local.

Neste sentido a Tenente Alcalde destacou que o Viveiro atópase nun espazo idóneo, xa que o CDL O Torrón está en pleno funcionamento todo o día, recibindo máis de 100 alumnos diarios, ademais das consultas ao Técnico Local de Emprego e á Orientadora Laboral.

Co Viveiro búscase contribuír ao fomento do autoemprego, dinamizar a actividade socioeconómica e apoiar a posta en marcha e continuidade de empresas de recente creación, de maneira que promovan a innovación, así como a creación de emprego no municipio.

Nova aula de hostelería

Dita aula contou cunha partida de inversión no orzamento municipal de 45.000 euros.

Esta aula completa o espazo formativo do Centro de Desenvolvemento Local, que conta ademais cunha Aula de Ebanistería, Aula de formación teórica, Aula de Novas Tecnoloxías e Invernadoiro para formación en Horticultura.

Dende a concellería consideran que este é o camiño para botar unha man aos colectivos de desempregados que por distintas causas están tendo dificultades na procura de emprego. Tamén subliñan que o seguinte paso é a homologación de máis instalacións para adecualas a outras novas formativas.

Círculo de Pump Track-Dirt Jump

Coa eliminación do vertedoiro da parcela do CDL O Torrón, aproveitouse este espazo para acondicionar unha pista de Pump Track e Dirt Jump. A Asociación "Made in Salceda" formada por un grupo de mozos que practican este deporte foi o encargado de darrle forma as pistas unha vez rematada a obra por parte da concellería.

Esta obra contou cun orzamento municipal de 43.913,61€ para realizar movementos de terras, instalación de rego automático da parcela, iluminación, peche da parcela, mobiliario urbano e a pista de saltos. Merecen un agradecemento a Comunidade de Montes e a parroquia de Entenza pola cesión dos terreos, que nos permite ter un novo espazo deportivo para as bicicletas. Ademais un espazo moi demandado polos mozos e mozas do municipio e do que poden gozar poucos concellos galego.

Campamento de Verán

A Concellería de Deportes organiza por terceiro ano consecutivo o Campamento para nenos e nenas de 3 a 12 anos dende o 23 de xuño ata o 5 de setembro. Nesta edición contamos cun proxecto novedoso, "English Camp", na segunda quincena de agosto.

As actividades do campamento realizanse de 9:30 a 14 h. Dispónese de Servizo de Aula Matinal e Comedor, co cal o horario de conciliación familiar vai de 8 a 16 h.

Pretendemos ademais de ofrecerlle alternativas para o verán ós nenos e nenas, responder a demanda das familias de conciliación da vida laboral e familiar.

II 10k Concello de Salceda

Contou con máis de 800 atletas repartidos en 10.000, 2.500, 1.000, 500 e 150 metros.

A carreira absoluta pasou por varias das parroquias, incluíndo o paseo do río Caselas, ademais de parte do casco urbano. O mello tempo masculino foi para Akka Essaadaoui (35,26 min) e no caso das féminas para Iria Fernández Fontenla (38,18 min.). Montserrat Álvarez da Silva e Roberto Mata Martínez foron os mellorres salcedenses na categoría absoluta.

Marina Cabaleiro agradece especialmente a colaboración da Bolsa de Voluntarios de Salceda, Polícia Local, Escolas Deportivas Municipais, empregados do concello e casas colaboradoras que se involucraron na organización deste acto.

Pistas Multideporte

A área deportiva de Altamira conta con dúas novas pistas situadas detrás do Pavillón Municipal de Deportes.

Cúmprese así unha débeda pendente dende o ano 96, cando a estrada PO-510 ocupou as pistas existentes nas proximidades do parque da Gándara. O Goberno daquel momento non utilizou a indemnización para a construcción dunhas novas pistas deportivas.

Cubrimos as demandas dos clubes de baloncesto, balonmán, tenis, bádminton ou fútbol sala. Sen esquecernos do CEP Altamira no horario de recreo escolar, que poderán utilizaras os pequenos para fomentar o deporte dende os primeiros anos.

Seguiremos a traballar na mellora e creación de instalacións deportivas facéndolle un guiño sempre os deportes minoritarios.

Deporte Na Rúa

Trátase de distintas xornadas deportivas ao longo da primeira semana de setembro en distintos espazos e instalacións municipais. Os nenos e nenas terán oportunidade de participar en distintos deportes como: bádminton, loita olímpica, ximnasia acrobática, baloncesto, balonmán, tenis, ciclismo, etc.

Varias voluntarias da Bolsa de Voluntariado de Salceda organizaron o 15 de maio unha xornada de xogos para festexar o "Día da Familia"

Día da Familia

Varias voluntarias da Bolsa de Voluntariado de Salceda organizan unha xornada de xogos para festexar o "Día da Familia", 15 de maio. A Concellería de Voluntariado, dirixida pola Tenente Alcalde Marina Cabaleiro, acolleu con moitas ganas esta iniciativa que partiu dunha das voluntarias. Tamén contou co apoio de varias alumnas que viñan de rematar a parte teórica do curso de Monitor de Tempo Libre realizado pola Concellería de Emprego e Formación.

Unha actividade espontánea que deu comezo sen previo aviso na Praza do Concello, que como cada tarde estaba ateigada de pequerrechos, e que atraeu dende o primeiro a moitos curiosos, pequenos e maiores. Tratouse de varios xogos e bailes nos que tiñan que participar os pequenos acompañados dun familiar.

Marina Cabaleiro, "como concelleira de Benestar Social, quero resaltar a colaboración que sempre atopamos nos voluntarios e voluntarias da Bolsa de Voluntarios do Concello, ademais as actividades en familia sempre fortalecen os lazos familiares e temos a experiencia de que sempre son moi ben acollidas por grandes e pequenos".

Grazas ao Voluntariado

A Concellería de Voluntariado mostra unha vez máis o seu agradecemento á Bolsa de Voluntarios de Salceda. Grazas a eles a Concellería de Benestar Social pode prestar servizos tan básicos como:

- O Programa de Alimentos a través do convenio firmado con Cruz Vermella.
- O R oupeir o Municipal, que está aberto ó público todos os mércores de 16 a 18 h. e os xoves de 9:30 a 11:30 e de 16 a 18 h. Recordamos que está dispoñible para todos os veciños e veciñas que o precisen.
- Actividades en familia.
- Festivais solidarios.
- Deportivas: 10K Concello de Salceda, San Silvestre, Campamento de Verán, Deporte na Rúa...
- Medio ambiente: andainas, xincanas, limpeza de ríos...

A Concellería de Voluntariado mostra unha vez máis o seu agradecemento á Bolsa de Voluntarios de Salceda no Día Internacional do Voluntariado

A presentación dos talleres de recuperación da memoria tivo lugar no centro social A Devesa

Talleres de recuperación de memoria

Nesta ocasión foron 30 veciños e veciñas maiores de 60 anos os que recibieron estas clases encamiñadas a potenciar a memoria como recurso para mellorar a calidade de vida. Este tipo de actividades son moi importantes para que os nosos maiores gocen dun estado físico e psicológico axeitado, ademais de favorecer as relacións sociais e o control da ansiedade que xera o esquecemento. As actividades leváronse a cabo ata o 27 de xuño no Centro Social A Devesa. A Concelleira de Benestar Social agradece á oficina de La Caixa de Salceda o seu apoio económico para a realización deste proxecto, por terceiro ano consecutivo.

O proxecto transformou a Praza de Abastos nun edificio con maior atractivo tanto no interior como no exterior

Reforma da Praza de Abastos

A Praza de Abastos de Salceda mellora a súa imaxe para revitalizar o comercio de proximidade e potenciar a economía local.

O orzamento da reforma ascendeu a 162.282,58€, aportando a Consellería de Economía e Industria 113.435,52€, e o Concello os 48.847,06€ restantes.

O proxecto transformou a Praza de Abastos nun edificio con maior atractivo tanto no interior como no exterior. A clave da reforma é a entrada, que favorece a accesibilidade e comodidade, tanto aos vendedores que sitúan os seus postos fóra da praza como para os clientes, así como a mellora de fluidez de tráfico coa incorporación do novo aparcamento na parte traseira.

A humanización da zona de acceso á praza, permite recuperar este espazo e transformalo nun espazo de maior atractivo para os nosos veciños e veciñas así como para a persoas que cada vez visitan máis a nosa vila.

No interior, as bancadas contan cunha cubrición de aceiro inox e vertedoiros en cada un dos postos de peixe.

Tamén se reformou a instalación eléctrica para incrementar a eficiencia enerxética da Praza de Abastos.

"Hai que apostar por seguir mantendo unha vila chea de vida. É a nosa labor loitar polo comercio local e pola mellora das infraestruturas e comodidade para as persoas. Mellorar as instalacións do noso Concello non só permite ter unha mellora na presentación dos nosos produtos, senón que permite atraer a moitas persoas para que se acheguen a Salceda e poidan disfrutar do noso pobo". Loli Castiñeira, Concelleira de Comercio.

Marcos Besada, Alcalde de Salceda, incide na importancia da transformación deste espazo, que permite que as persoas poidan facer as súas compras más comodamente. "Estamos a traballar na adecuación de moitos espazos que converten a nosa vila nun lugar con gran encanto paisaxístico, patrimonial e cultural. Somos unha pequena vila que ofrece grandes servizos".

Furanchos legais

Atendendo á demanda de diferentes asociacións como Asociación de Veciños San Xurxo, Asociación de Veciños a Carballeira (Picoña) e Asociación Cultural, Deportiva i Ecoloxista Trece-Catorce, Salceda de Caselas estreou este ano a ordenanza municipal que regula a actividade dos furanchos.

Os pequenos produtores de viño locais puideron abrir un máximo de tres meses, entre o 1 de decembro e o 30 de xuño, cumprindo unha serie de requisitos:

- Ter unha póliza de responsabilidade civil,
- Ser produtor de viño,
- Aportar unha análise do viño posto a venta,
- O viño non pode estar embotellado,
- A súa viña deberá figurar no Rexistro Vitícola de Galicia,
- Poderá ofrecer un máximo de 5 tapas escollidas dunha listaxe.

Instalacións da EDAR de Guillarei

Vinte anos despois, o Consorcio de Augas do Louro xestion a directamente o ciclo integral da auga nos Concellos de Mos, O Porriño, Salceda de Caselas e Tui

O Consorcio ten carácter de Administración Pública Local. Iniciou a prestación efectiva dos servizos de abastecemento, sumidoiros e depuración o 1 de xaneiro de 2014.

Van xa máis de vinte anos dende que en 1993 foran declaradas de interese xeral do Estado as obras necesarias para levar a cabo o saneamento integral do río Louro. Para levalas a cabo, foi necesaria a colaboración do Ministerio de Medio Ambiente, da Xunta de Galicia e dos Concellos de Mos, O Porriño, Salceda de Caselas e Tui, actualmente integrantes do Consorcio de Augas do Louro e beneficiarios dunhas obras que acadaron unha inversión global de preto de 94 millóns de euros.

Xa en 2009, e coas obras de saneamento e depuración praticamente rematadas, Augas de Galicia encargouse da posta en funcionamento das instalacións de xeito transitorio ata o momento en que a explotación se levara baixo a responsabilidade dos catro Concellos. Preveuse a formación dun Consorcio para xestionar únicamente a depuración, pero durante a creación do actual Consorcio de Augas do Louro engadíronse as competencias de abastecemento e sumidoiros, como se recolleu nos estatutos definitivamente aprobados en 2013. Esta fórmula dálle unha maior solvencia e sostibilidade para o futuro.

Nestes estatutos determinase que o Comité Directivo é o órgano superior de goberno, estando composto polos alcaldes dos Concellos que o integran e máis un representante de Augas de Galicia.

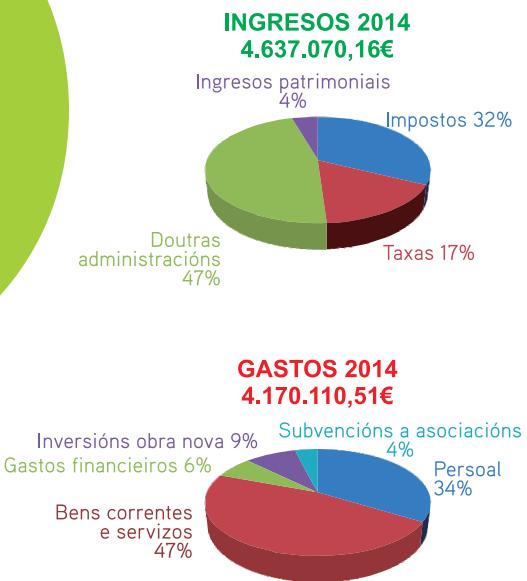
Dado o carácter supramunicipal do consorcio, este aprobou a finais de 2013 unhas taxas iguais para os catro Concellos, coa referencia do custo da auga vixente en Tui ata ese ano pero tomando como base os volumes de auga realmente consumidos e rexistrados mediante contadores, sen consumos mínimos.

Para levar a cabo a prestación dos servizos o Consorcio tomou unha decisión innovadora, que combina o máximo control económico e técnico por parte da administración local e a experiencia profesional na prestación dos servizos dunha única empresa, de xeito que esta leve a cabo a conservación, mantemento e manobra das instalacións e preste a asistencia técnica requirida para a lectura de contadores e elaboración de recibos. O contrato que une o Consorcio coa empresa asinouse por tan só tres anos prorrogables, de xeito que en caso de desacordo ou que o futuro Comité Directivo opte por outro modelo de xestión, poderá tomar nese momento a decisión que considere oportuna.

O importe das taxas é ingresado nas contas bancarias de titularidade do Consorcio, sen pasar pola empresa que presta o servizo, nunha clara diferenza coas concesións habituais de auga nos Concellos. Así, é o Consorcio quen decide en todo momento cales son as prioridades que deben ser atendidas así como o destino final destes ingresos. Durante un período inicial de 5 anos, nos que se prevé que os ingresos por aplicación destas taxas non cubran o total dos custes pola prestación dos servizos, Augas de Galicia prestará un apoio económico que acadará máis 1,3 millóns de euros.

Paralelamente e para atender outras necesidades de inversión do Consorcio tanto no que respecta á ampliación da cobertura dos servizos a toda a poboación destes catro Concellos, e a conectar redes de sumidoiros xa existentes ao sistema de saneamento xeral como para mellorar ou poñer en funcionamento outras instalacións municipais actualmente fóra de servizo, Augas de Galicia e a Confederación Hidrográfica do Miño-Sil están a acometer, con cargo aos seus orzamentos, importantes actuacións de carácter prioritario, reforzando deste xeito o apoio institucional prestado dende hai xa vinte anos.

Deste xeito, o obxectivo final de manter os nosos ríos nun bo estado ecolóxico e plenamente recuperado para o uso e desfrute da cidadanía está cada vez máis preto de ser acadado.

Terreos do parque Raíña Aragonta

Aínda se está a notar na economía do Concello as consecuencias negativas de accións do pasado. A indemnización aos propietarios dos terreos expropriados no ano 2005 do Parque Raíña Aragonta, condenou ao Concello, por resolución do Xurado de Expropiación de Galicia, a pagar 201,06€/m² expropriado, cando o Concello ofreceu daquela 24€/m², o que fai a un total de 845.326,22€ más os intereses xerados ata a data.

Este equipo de goberno tomou a firme decisión de asumir a responsabilidade de pago da débeda, e xa o ano pasado recolleu nos presupostos municipais o primeiro pago con fondos propios de 100.000€. Para este ano 2014 aprobouse o 2º pago doutros 100.000€.

Control do gasto

Froito das políticas de control do gasto hoxe calquera autónomo ou empresa que traballe co Concello ten a garantía de que se lle vai pagar nun prazo medio de 34 días, segundo os datos dos últimos informes de pago ós provedores do Concello.

Isto repercutte positivamente na revitalización da industria e do comercio local, así como na creación do emprego.

Subvencións

Mantense en 92.051€ o importe das subvencións que se van repartir entre distintas asociacións do Concello para continuar promovendo a actividade de clubes deportivos, asociacións culturais e sociais e centros educativos. Garántense os mesmos importes do ano pasado, a pesar dos recortes que estamos a sufrir dende outras administracións. No eido deportivo asignaranse 50.051€ para os distintos colectivos como C.F.Caselas, C. Baloncesto Caselas, C. Balonmán Caselas, C. Ciclista Aragonta e as Escolas Deportivas.

No eido cultural a partida destinada ascende a 35.400€ que se vai a repartir entre os distintos centros culturais parroquiais, asociacións veciñais, Entroido, as dúas corais do municipio e a Asociación de Amigos da Música.

Ademais destinárase 3.000€ para a Asociación de Xubilados, 2.400€ para o IES Pedras Rubias, e 1.200€ para o CEP Altamira.

En que se gasta o orzamento municipal?

1. Servizos públicos básicos: 1.315.895,45€

Seguranza e orde pública, ordenación do tráfico, urbanismo, vías públicas, recollida e eliminación de residuos, limpeza viaria, alumado público, parques e xardíns e protección do medio ambiente.

2. Protección e promoción social: 583.210,20€

Servizos sociais, acción social, asistencia a dependentes e promoción do emprego.

3. Bens públicos: 691.086,32€

Mantenimento do Centro de Saúde, educación, cultura, biblioteca, arquivos, arqueoloxía, patrimonio histórico-artístico, ocio e tempo libre, festexos e deportes.

4. Actuacións económicas: 246.205,15€

Comercio, promoción turística, transporte, infraestruturas, estradas e camiños.

5. Actuacións de carácter xeral: 1.063.713,39€

Gastos de persoal, atención ós cidadáns (Omix), xestión da débeda e tesourería e transferencias a outras administracións.

6. Débeda pública: 230.000€

Inversións

O importe do 2014 ascende a 372.394€, incrementándose con respecto ó ano pasado nun 8,93%, e que será repartida nun total de 17 actuacións, entre as que destacamos:

- 100.000€ do segundo pago dos terreos expropriados no 2005 para a construcción do Parque Raíña Aragonta,
- Unha senda peonil entre a zona educativa e deportiva de Altamira e a Lagoela en Parderrubias,
- Sinalización en todas as parroquias do Concello,
- Melloras na recuperación e accesibilidade ó CDL do Torrón e ó parque Raíña Aragonta para crear novos espazos para a xuventude (pista de skate),
- Nova marquesína na parada de autobuses da Devesa,
- Novo camión de transporte para servizos múltiples municipais,
- Obras complementarias no tocante á seguridade e accesibilidade no paseo do río Landres e no entorno da fonte das Carballas,
- Arquivo Municipal da Imaxe de Salceda.

Alumeadoo público, un exemplo de aforro

Aforramos nun ano 59.000€ (16% do custe) pese aos constantes incrementos do prezo da electricidade, grazas ás medidas de aforro enerxético que se levaron a cabo. Dámosselle así máis rendemento ao diñeiro público a través dunha maior produtividade dos activos municipais.

Gasto en electricidade:

2012: 376.506,90€

2013: 317.114,46€

O custo do lixo

O custo da recollida do lixo en Salceda ascende a 390.282,28€/ano, sendo un servizo deficitario, xa que a taxa de lixo non cubre o custe do servizo. A este déficit habería que subirlle a recente subida aplicada por Sogama do 34% dende o mes de marzo.

O Concello pídelle aos cidadáns un maior esforzo á hora de reciclar, posto que cada quilo de lixo reciclado é un aforro de diñeiro público, que podería evitar subidas futuras no recibo.

Máis
Galego

Teresa Pérez, Concelleira de Normalización Lingüística: "Vivimos nun Concello maiormente galegofalante, que non se ve reflectido logo nos cemiterios".

En Galego, Agora e Sempre

O Concello de Salceda de Caselas sumouse á celebración do acto "En Galego, Agora e Sempre", que se leva celebrado en diversos municipios de toda Galicia da man da Asociación de Funcionarios pola Normalización Lingüística. No caso de Salceda, o acto tivo lugar o sábado 31 de maio no Cemiterio Parroquial de Santa María de Salceda. Así, este evento puxo o punto final ao mes das Letras Galegas.

No acto estivo presente Carlos Varela, Fiscal Superior de Galiza, que actuou de notario para as 43 persoas que quixeron asinar a súa Acta de Derradeiras Vontades, na que deixaron expresa constancia do seu desexo de seren soterrados na nosa lingua, incorporando aos testamentos unha manda específica neste sentido para que os herdeiros a cumpran. Asistiron tamén Valentín García, Secretario Xeral de Política Lingüística, Carme Vaquero e Xosé González da Asociación de Funcionarios pola Normalización Lingüística, así como o Alcalde e Concelleiros. O acto concluí coa descuberta dunha placa co texto "Na memoria de todos os que xacen aquí, porque grazas a eles Galicia segue a ter cultura e lingua de seu", que quedou fixada no cemiterio parroquial.

"En Galego, Agora e Sempre" pretende achegar o galego ao campo das defuncións e os soterramentos. Os datos neste aspecto son bastante desoladores. Só o 2% das necrolóxicas publicadas nos medios de comunicación están en galego, e unicamente unha de cada mil lápidas está escrita no noso idioma. Así pois, este acto busca unha maior presenza da lingua galega non só en necrolóxicas e lápidas, senón nos ramos e coroas, nos recordatorios, nos funerais e en todo o que se refire ao momento do falecemento. No caso de Salceda estamos a falar dunha poboación maiormente galegofalante, chegando a unha porcentaxe en torno ao 90% nas diversas parroquias do municipio, que sen embargo non se ve reflectido nos cemiterios, lembrando en castelán a cantos en vida usaban o galego a diario.

Teresa Pérez, Concelleira de Normalización Lingüística: "Vivimos nun Concello maiormente galegofalante, o cal non se ve reflectido logo nos cemiterios. Os que temos a sorte de vivir en galego deberíamos ser lembrados tamén na nosa lingua. Este é o noso gran de area no camiño da total normalización do uso de galego".

Só o 2% das necrolóxicas publicadas nos medios de comunicación están en galego, e unicamente unha de cada mil lápidas está escrita no noso idioma.

DE PINCHOS POR SALCEDA

As Concellarías de Cultura e Comercio puxeron en marcha no mes de setembro a primeira edición do "Pincho Folk", no que participaron 16 establecementos hostaleiros do casco urbano, así como numerosos gaiteiros e afeccionados á música tradicional. Estableceron dúas rutas con oito establecementos en cada unha que, ao longo dos venres e sábados de setembro, ofreceron excelentes pinchos a un euro, amenizados pola música da nosa terra. Logo do éxito acadado, a asociación de comerciantes e hostaleiros de Salceda collen o relevo para próximas edicións.

SALCEDA XA TEN RADIO

Dende decembro a Asociación Xuvenil e Cultural Amigos da Radio está a xestionar a emisora Radio Líder Caselas, emitindo no 107.6, ademais de facelo por internet ou cunha aplicación de móvil propia. A Asociación nace como unha entidade sen ánimo de lucro, dende a que se anima a todos aqueles que lles guste o mundo das ondas a achegarse a coñecer o proxecto e realizar os seus propios programas. Polo de agora emítense tres programas semanais: Treboada de Caselas, Caselas Street e Reporteiros do Caselas; aos que se lle unirá un informativo local en agosto. A oficina da radio está situada no mesmo edificio do Concello.

PASOS EN ECOLÓXICO

O programa "Pasos en ecolóxico" que puxo en funcionamento a Concellaría de Turismo e a Adega da Corisca percorreu parte da nosa historia a través de diferentes andainas que lembraban feitos e sucesos importantes do noso municipio. Centenares de persoas compartiron a nosa orixe nos catro roteiros realizados. No último contouse coa colaboración de diferentes asociacións de Salceda que documentaron a nosa historia a través da interpretación, volvendo á época dos señoríos nos Pazos da Picoña, Pegullal, Avalle e da Raíña Aragonta. Este proxecto conxuga o patrimonio histórico co patrimonio etnográfico.

O MEDIO AMBIENTE DENDE CATIVOS

Resulta fundamental a sensibilización dos máis cativos co medio ambiente. No mes de maio levouse a cabo a II Xincana da Natureza, onde 40 nenos e nenas competiron por amosar o seu enxeño, coñecemento e destreza na natureza. A actividade contou coa participación da pallasa Piruleta. Ademais, en colaboración co CEP Altamira levouse a cabo "Coñecendo o medio que nos rodea". O alumnado coñeceu máis sobre a fauna e flora que rodea o río Caselas, con preguntas para as que podían atopar as respostas nos Muíños do Parque Etnográfico.

RUTA DO VIÑO RÍAS BAIXAS

O Concello de Salceda vén de asinar o convenio de colaboración coa Asociación Ruta do Viño Rías Baixas, encamiñado ao desenvolvemento do proxecto "Ruta do Viño Rías Baixas". O programa suporá a creación de itinerarios turísticos que inclúan a Salceda, e que permitirán dar a coñecer os lugares de interese: sendas, patrimonio,... Por outra banda, suporá un importante impulso para o sector hostaleiro, que se verá beneficiado coa súa presenza nos diferentes paquetes turísticos. Estamos ante unha oportunidade única, que fará que a Ruta do Viño Rías Baixas teña en breve un punto forte no noso municipio.

EDUCACIÓN VIAL PARA NENOS E NENAS

O Concello de Salceda, a través das Concellarías de Tráfico e Ensino, vén de levar a cabo a segunda edición das Xornadas de Educación Vial, en colaboración con Autoescola Caselas. Esta iniciativa xurdio o ano pasado, e tralo éxito acadado volveu repetirse neste ano 2014. As xornadas estiveron dirixidas aos escolares do municipio de Educación Infantil e Primaria, que recibiron formación teórica e práctica en materias de educación vial. A parte teórica correu a cargo do persoal da Autoescola Caselas, que lle ofreceu ao alumnado unha sesión sobre os principais conceptos de seguridade infantil. Unha vez rematada a charla, os alumnos e as alumnas accederon a un circuito de karts no que puxeron en práctica os conceptos adquiridos na formación teórica. O circuito estivo dirixido polos membros da Policía Local de Salceda, que lles deron aos cativos as instrucións precisas para unha correcta circulación pola vía pública, tanto dende o punto de vista dos condutores como dos peóns.

Un milleiro de escolares pasou polas xornadas, dende o CEP Altamira, o CRA Raíña Aragonta, a Escola Infantil A Galiña Azul, a Escola Infantil Xoaniña e o centro de Estimulación Temperá Manus. O obxectivo das xornadas é a concienciación dos máis pequenos, como unha importante vía para chegar aos pais e nais, en todo o relacionado coas boas prácticas nas vías públicas.